861/11

Den 14. februar 2011 blev i sag nr. 78.082:

xxxx xxxxxx
xxxxxxxxx xxx
xxxx xxxx

mod

Forsikrings-Aktieselskabet Alka
Engelholm Alle 1
2630 Taastrup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har villaforsikring i Forsikrings-Aktieselskabet Alka, klager ved sin genbo over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for en anmeldt vandskade.

Selskabet har begrundet afvisningen med, at den aktuelle skade er sket på grund af frostsprængning i en installation, som tilfører vand til en udendørs vandhane. Selskabet har desuden henvist til, at skaden er sket på grund af frostsprængning i ledning/rør, der er ført over et uopvarmet loft i den forsikrede ejendom.

Af klageskemaet, der er underskrevet af klageren den 29/3 2010, fremgår bl.a.:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …

Husene i … er gårdhavehuse. Husene er sammenbyggede, og mellem husene er der typisk et rum (værkstedsrum) beregnet til værksted, havemøbler etc. På grund af varmeafgivelsen fra de omliggende huse er der aldrig under ca. 8 grader i dette rum, men da vandforsyningen til rummet sker via en isoleret vandledning på loftet af huset er der en risiko for at der i denne kan ske frostskader. Derfor bør beboerne under hård frost sørge for at tappe vandet ud af denne vandledning, hvilket sker ved at lukke på en hane ca. midt på husloftet, og samtidig åbne for en udluftningsventil, således at vandet kan løbe ud af systemet.

Som i de tidligere år tilbød min genbo, T.E. … at gøre dette for mig idet jeg ikke selv ville kunne komme op på loftet. Jeg er ældre og fysisk svækket, og jeg mistede for knap et par år siden min mand.

T. E. lukkede - som hos sig selv - for hanen og åbnede for udluftningshanen, og påså at vandet løb ud af aftapningshanen i værkstedsrummet mellem husene. Der kom ikke vand ud af hanen på loftet eller af udluftningsventilen. To dage senere ringede jeg til T.E. og fortalte at der fossede vand ned af vægge og lofter under hanen, og han kunne konstatere, at vand i en stråle stod ud fra udluftningsventilen. Jeg kan således ikke tro andet, end at bestræbelserne på at forhindre en vandskade ved frostsprængning i stedet resulterede i en sådan. Idet der formentlig har været enten urenheder eller frost i hanen, som har bevirket at denne tilsyneladende kunne lukkes helt til, men altså senere har kunnet lade vand passere, som herefter er løbet ud gennem udluftningsventilen.

Trods flere besigtigelser og en del korrespondance (vedlagt) har ALKA ikke villet påtage sig at dække skaden. Som det fremgår henholder man sig til forsikringsbetingelserne AH 01 pkt. 4.1.4, som anfører at forsikringen ikke dækker frostskader på udendørs vandhaner ..(...) .. og dertil hørende installationer. Som det fremgår af ovenstående er der imidlertid ikke tale om en udendørs vandhane, men om en vandhane i et rum som er frostfrit og som er en integreret del af huset i øvrigt (tag murværk etc.). Med hensyn til henvisningen til forsikringsbetingelserne AH 01 skal i øvrigt bemærkes, at jeg ikke har været i stand til at finde min forsikringspolice, men at ALKA heller ikke har været i stand til at dokumentere, at de omtalte forsikringsbetingelser AH 01 er fremsendt til mig. Da jeg tegnede forsikringen hos ALKA var det forsikringsbetingelserne 31-0 der var gældende.

Ca. 100 huse i … er forsikret i ALKA, idet ALKA i forbindelse med disse forsikringer har tilbudt en delvis forsikring af bebyggelsens fælles ledningsnet til varmeforsyning (i øvrigt nu opsagt af ALKA), og T.E. har samme forsikring (tegnet omtrent samtidig med min, i forbindelse med tilbuddet om den fælles ledningsnet-forsikring fra ALKA). Han mener aldrig selv at have modtaget forsikringsbetingelserne AH 01 og tror således at det er det samme for mig. Udgangspunktet må således være, at det er de gamle betingelser (31-0, vedlagt) som fortsat er gældende.

Ifølge disse bestemmelsers § 3 stk. 2 dækkes 'enhver anden skade, der sker pludseligt, samt .. ' dog anføres i samme stk. punkt c, at følgende ikke er omfattet af forsikringen: 'Skade som følge af frost i uopvarmede bygninger, med mindre ....' Men bygningen som sådan er jo ikke uopvarmet, det er blot loftet over det beskadigede rum som i sagens natur ikke er opvarmet - og dette betyder vel ikke at bygningen er uopvarmet? - i så fald skulle man jo have brugt betegnelsen 'lokaler', som f.eks. anvendes i § 4 om udvidet rørskadeforsikring!

ALKAs begrundelse for at afvise at skaden er omfattet af forsikringen er således uacceptabel, dels fordi der ikke er tale om en udvendig vandhane og dels fordi der er tale om en pludselig skade i en bygning som ikke er uopvarmet.
…
2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
Jeg ønsker at ALKA skal påtage sig de med udbedring af skaderne forbundne omkostninger, d.v.s. reparation af gulv og loft m.v. i en mellemgang m.v."

Selskabet har i brev af 20/5 2010 til nævnet anført:

"Klager anmeldte telefonisk den 28. december 2009 vandskade. Kopi vedlagt.

Alka Forsikring anmodede taksator om at besigtige skaden, hvilket skete den 29. december 2009. Af taksators rapport fremgår det, at der var brud på en hane til udendørs vand som befandt sig på ejendommens loft. Hanen havde ikke været lukket og et pex-rør var sprunget på

grund af frost. Vand var derfor fortsat løbet ud af stophanen og havde ødelagt gulv og loft i 2 værelser. Kopi vedlagt.

Alka Forsikring meddelte, at skaden ikke kunne dækkes, da der var tale om frostsprængning.

Klagers nabo henvendte sig ved brev af 15. januar 2010 til selskabet og redegjorde for sagens forløb og anførte, at han var af den opfattelse, at der var tale om en pludselig skade som skulle dækkes på forsikringen. Kopi vedlagt.

Alka Forsikrings taksator besigtigede på den baggrund den 11. februar 2010 på ny skaden sammen med klagers nabo og en VVS mand. Af taksators rapport fremgår det, at der var sket udstrømning af vand fra en installation på ejendommens loft som forsynede en udendørs vandhane. Kopi vedlagt.

Taksator meddelte, at der med henvisning til forsikringsbetingelsernes afsnit 4.1.4. desværre ikke kunne udbetales erstatning i anledning af den skete skade, da der var tale om 'frostskade på en installation der hørte til en udendørs vandhane.

Klagers nabo klagede på ny over selskabets afgørelse ved brev af 16. februar 2010. Kopi vedlagt.

Da klagers nabo henviste til forsikringsbetingelser 31-0 som var gældende for klagers tidligere forsikring blev forsikringens historik undersøgt.

Det viste sig, at klagers husforsikring var omtegnet pr. 1. juli 2001 til selskabets dengang nyere husforsikring betingelserne AH-01.

Det skal i den forbindelse præciseres, at den nye husforsikring med betingelserne AH-01 var introduceret i 1999. Porteføljen blev ikke varslet, da der ikke skete 'tvangsmæssig' omtegning af forsikringerne, men omtegning til det nye produkt kun skete efter aftale med kunderne, d.v.s det krævede en aktiv handling fra en forsikringstager at ændre sin forsikring fra den gamle parcelhusforsikring med betingelserne 31-0 til den nye husforsikring med betingelserne AH-01 (for fuldstændighedens skyld skal det tilføjes, at selskabet fortsat har forsikringstagere med i kraft værende parcelhusforsikring på betingelserne 31-0) .

Den 20. februar 2001 har selskabet fået henvendelse fra forsikringstager om ændring og den aktuelle forsikring blev ændret til den nye husforsikring med betingelserne AH-01 med virkning fra 1. juli 2001 (forsikringens hovedforfald). Kopier vedlagt.

Den aktuelle skade skal således reguleres i henhold til forsikringsbetingelserne AH-01.

Selskabet fastholdt ved brev af 16. marts 2010, at skaden ikke kunne dækkes på forsikringen. Kopi vedlagt.

Sagen er nu indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Det må ubestrideligt lægges til grund at det er forsikringsbetingelserne AH-01 der gælder for den af klager tegnede forsikring, og det er alene disse betingelser, der skal lægges til grund for afgørelsen af sagen.

I henhold til betingelsers afsnit 4 dækker forsikringen 'Anden bygningsskade', såfremt det fremgår af policen.

Forsikringen dækker under dette punkt bl.a. vandskade.

Det fremgår imidlertid af punkt 4.1.1. at forsikringen ikke dækker skade som følge af:

> Dryp eller udsivning
> Frost i lokaler, der ikke er tilstrækkeligt opvarmet

Under punkt 4.1.4. er der anført, at forsikringen dækker frostsprængning af røranlæg, der tilfører bygningen vand samt røranlæg, der indgår i bygningens indvendige vand,- sanitets- og afløbsinstallationer og centralvarme-, og varmtvandsanlæg samt dertil hørende kedler, beholdere, pumper, målere og radiatorer.

Til punkt 4.1.4. er der imidlertid også visse undtagelser, som forsikringen ikke dækker, nemlig:

> Frostsprængning i lokaler der ikke er tilstrækkeligt opvarmet

> Frostskade på udendørs vandhaner, springvand, svømmebassiner og dertil hørende installationer

Den aktuelle skade er sket grundet frostsprængning på en installation som tilfører vand til en udendørs vandhane og allerede af den grund dækker forsikringen ikke skaden.

Det skal i den forbindelse for god ordens skyld bemærkes, at der med henvisning til klagers gamle betingelser § 3 afsnit 2 punkt c heller ikke ville være dækning for den type skade. Kopi vedlagt.

Derudover fremgår det af de gældende betingelsers afsnit 4.1.1. at forsikringen ikke dækker skade som følge af frost i lokaler, der ikke er tilstrækkeligt opvarmet.

Da skaden er sket grundet frostsprængning på en ledning/et rør der er ført over er uopvarmet loft i klagers ejendom vil skaden heller ikke af denne grund kunne dækkes på forsikringen.

Vi må således med henvisning til de gældende forsikringsbetingelser fastholde, at vi ikke kan yde erstatning for skadens følger."

Hertil har klagerens repræsentant i brev af 7/6 2010 til nævnet bemærket:

"ALKA nævner at deres taksatorrapport af 29.12.2009 omtaler et brud på en hane til udendørs vand som befandt sig på ejendommens loft. Det hedder videre at et pex-rør var sprunget på grund af frost. Denne beskrivelse er ikke korrekt, og jeg henviser til de forklaringer om hændelsesforløbet som jeg tidligere har udarbejdet til ALKA og til Ankenævnet. Konkret kan jeg henvise til vedlagte skitser og billeder som beskriver hvor skaden skete og hvor de forskellige haner befinder sig. Der er således ikke tale om at der har været brud på en hane eller at et pex-rør er sprunget, og de har ikke været repareret efter uheldet. Der er ikke tale om udendørs vand, derimod om et vandrør over loft til en aftapningshane i et gennemgangsrum i huset.

Dette gennemgangsrum (se skitse og billede), som er en integreret del af de to huse som her støder op mod hinanden, forbinder stien udenfor huset med den indre gårdhave. Der er in-

gen varmekilder i dette gennemgangsrum, men på grund af varmen fra de to huse er der altid mindst ca. 8 plus-grader i rummet.

Frostproblemet er altså koncentreret omkring loftfremføringen af vand over det opvarmede hus, idet hård frost kan betyde at rør på dette loft udsættes for frostsprængning. Beboerne rådes derfor til at tappe vandet af dette rør når hård frost truer.

Det var denne proces som jeg - i lighed med tidligere år - tilbød at hjælpe fru … [klageren] med, da hun ikke selv ville have været i stand til at komme op på loftet. Som tidligere beskrevet fik jeg lukket for hanen på loftet, udluftet systemet ved at åbne på udluftningsventilen, ligesom jeg påså at vandet løb ud gennem den åbnede hane i gennemgangsrummet. To dage senere skete så skaden, og jeg har ikke anden forklaring end at en isprop eller lignende har blokeret for hanen på loftet, således at jeg har troet at hanen var helt lukket. Da isproppen så senere er smeltet har vandet uhindret kunnet - passere ud gennem udluftningsventilen, og det var det jeg konstaterede i form af en stråle på ca. 4 millimeters tykkelse da jeg blev alarmeret af fru … [klageren] to dage senere.

Med hensyn til hvilke betingelser som er gældende skal jeg blot nævne, at jeg tidligere har bedt ALKA fremkomme med bevis for at de nye betingelser er tiltrådt af fru … [klageren] - eller af hendes afdøde mand. Dette har ALKA hidtil ikke kunnet eller villet, men findes der nu utvetydig dokumentation for, at samtykke foreligger, så må dette naturligvis lægges til grund, og tilbage står så kun spørgsmålet om, hvorvidt ALKA, såfremt ændringen er af betydning for nærværende sag, på passende vis har informeret kunderne om, at der var tale om en forringelse af forsikringsvilkårene.

Et problem her har været, at det tidligere var fru … [klagerens] mand som tog sig af forsikringssagerne, og at fru … [klageren] ikke endnu har været i stand til at finde disse forsikringspapirer. Imidlertid kan jeg til støtte for formodningen om, at det er de gamle betingelser som er gældende anføre, at jeg selv har en tilsvarende forsikring hos ALKA, at jeg normalt arkiverer reviderede forsikringsbetingelser, men at jeg ikke har hverken erindring om eller dokumentation for tilbud om en udskiftning af de gamle forsikringsbestemmelser.

Jeg håber ovenstående, herunder de vedlagte skitser og foto, kan være med til at kaste lys over sagen, og er der uklare punkter står jeg naturligvis gerne til disposition for yderligere uddybninger."

Herefter har selskabet i brev af 8/7 2010 til nævnet anført:

"Det er ubestridt, at der var tale om brud på en installation som befandt sig på ejendommens uopvarmede loft. Hanen havde ikke været lukket/lukket korrekt og et rør (eller en ventil) var sprunget på grund af frost. At vand derfor fortsat var løbet ud af stophanen er heller ikke bestridt.

Der er således fortsat ubestrideligt tale om frostsprængning i et uopvarmet rum/lokale.

Klagers repræsentant anfører da også, at hård frost kan medføre at den aktuelle installation på loftet kan sprænge og at beboerne derfor rådes til at tappe vand af dette rør når hård frost truer.

Klagers repræsentant forklarer, at han lukkede for hanen på loftet, men af ukendt årsag (måske fordi der allerede var frost i installationen) ikke fik lukket rigtigt således, at vand efterfølgende har kunnet løbe ud (i en 4mm stråle) med vandskade på ejendommen til følge.

Den pågældende aftapningshane - som fødes af røret over loftet - befinder sig i en slags overdækket mellemgang mellem to huse, som med sikkerhed ikke kan karakteriseres som beboelse.

Den pågældende 'mellemgang' må snarere karakteriseres som redskabs- eller opbevaringsrum/haveskur og er i øvrigt også uopvarmet. Fortolkningsmæssigt må aftapningshanen betegnes som en udendørs hane, men selskabet finder det dog ikke afgørende om den aktuelle aftapningshane kan betegnes som et udendørs aftapningssted eller ej.

At klagers mand uden klagers vidende har omtegnet forsikringen til de nye betingelser kan ikke ændre på hvilke betingelser der gælder for forsikringen, da klager lige såvel som hendes mand var og er sikret på policen og klager i øvrigt må identificeres med sin ægtefælle.

Med henvisning til klagers repræsentants bemærkninger om, at han ikke erindrer at have noget tilbud om omtegning liggende i sine papirer eller reviderede betingelser skal jeg blot henvise til min gennemgang af proceduren ved den pågældende omtegning som gennemgået i mit brev til Ankenævnet af 20. maj 2010. Såfremt klagers repræsentant ikke har henvendt sig til selskabet for at omtegne sin forsikring har han nemlig hverken fået tilbud på dette eller de reviderede forsikringsbetingelser.

Klagers repræsentant tilfører ikke nye oplysninger til sagen som kan begrunde en ændret stillingtagen og vi må med henvisning til det i vores brev til Ankenævnet af 20. maj 2010 i det hele fastholde vores stillingtagen til sagen."

Klagerens repræsentant har i brev af 18/7 2010 til nævnet anført:

"Det er positivt forkert, når ALKA hævder, at 'Det er ubestridt, at der var tale om et brud på en installation, som befandt sig ….' Dette fremgår klart af min skrivelse af 7.6.2010, hvori jeg redegør for hvorledes skaden opstod og netop fremhævede, at der ikke er eller har været noget brud på nogen installationer.

Skulle ALKA fortsat mene at der er tale om et brud foreslår jeg at de fører bevis herfor, og fru … [klageren] og jeg ser meget gerne at såvel ALKA som Ankenævnet besigtiger de nævnte installationer, som fortsat fungerer og henligger nøjagtigt som på tidspunktet for skadens opståen.

Som anført skyldes skaden ikke et brud men et hændeligt uheld, bestående i at jeg, da jeg ville lukke hanen på loftet for at undgå eventuelle frostskader, tilsyneladende ikke fik lukket hanen tilstrækkeligt, med det resultat at der 2 dage senere begyndte at fosse vand ud af udluftningshanen.

Aftapningshanen befinder sig som tidligere beskrevet i et gennemgangsrum i fru … [klagerens] hus. Dette gennemgangsrum er en integreret del af huset, har samme tag og loft som huset i øvrigt og er - trods det at der ikke er varmekilder i rummet - altid frostfrit på grund af varmen fra dels fru … [klagerens] hus, dels fra nabohuset. At ALKA kan betegne et sådant rum som 'ikke beboelse' og 'udendørs' er ganske overraskende, og ikke noget som jeg har kunnet finde belæg for i hverken almindelig sprogbrug eller ALKAs forsikringsbetingelser.

Afslutningsvis skal jeg anføre, at såfremt ALKA fortsat hævder at det er de nye forsikringsbetingelser som gælder, så må det være ALKAs opgave, som den stærke part i dette forhold, at føre bevis herfor. Alt andet vil være dybt urimelig, specielt i en sag son denne."

Efterfølgende har selskabet i brev af 13/8 2010 til nævnet anført:

"Taksator har oplyst, at der var tale om et brud på installationen. Vi skal henvise til vores korrespondance af 20. maj og 8. juli 2010.

Det skal dog for god ordens skyld bemærkes, at uanset om der er tale om et brud på installationen, eller det forholder sig som klagers repræsentant anfører, at klagers repræsentant ikke fik lukket korrekt for installationen, er årsagen til skaden fortsat ubestrideligt frost i en vandførende installation i et uopvarmet rum/lokale.

Med henvisning til de gældende forsikringsbetingelser må vi således fastholde, at skaden ikke kan dækkes på forsikringen.

For så vidt angår spørgsmålet om hvilke forsikringsbetingelser, der er gældende for forsikringen og bevisbyrden for dette, skal vi henvise til det i vores breve af 20. maj og 8. juli 2010 anførte.

Vi finder at selskabet til fulde har løftet bevisbyrden for hvilke betingelser der skal lægges til grund for skadens regulering og klagers repræsentant tilfører ikke nye oplysninger til sagen som kan begrunde en ændret stillingtagen.

Hvorvidt klagers repræsentant kan have pådraget sig et ansvar overfor klager i anledning af skaden er ikke relevant i forhold til den foreliggende forsikring og er ikke noget som selskabet hverken kan eller vil efterprøve."

Klagerens repræsentant og selskabet er kommet med yderligere bemærkninger i breve dateret henholdsvis 24/8 2010 og 9/9 2010.

Nævnet har fået forelagt de bilag, som parterne har fremlagt.

Af forsikringsbetingelserne AH-01fremgår bl.a.:

"4. Anden bygningsskade
…
4.1 Forsikringen mod anden bygningsskade dækker direkte skade ved:

4.1.1 Vand - olie - kølevæske, der tilfældigt og pludseligt strømmer ud fra røranlæg og dertil knyttede installationer, herunder køle- og fryseanlæg samt beholdere og akvarier med et rumindhold på mere end 20 liter.

Forsikringen dækker ikke skade
- som følge af dryp eller udsivning.
  ...
- som følge af frost i lokaler, der ikke er tilstrækkeligt opvarmet, med mindre skaden skyldes et tilfældigt svigt i varmeforsyningen.

…
4.1.4 Frostsprængning, af

- røranlæg, der tilfører bygningerne vand,
- røranlæg, der indgår i bygningens indvendige vand-, sanitets- og afløbsinstallationer,
- centralvarme- og varmtvandsanlæg samt dertil hørende kedler, beholdere, pumper, målere og radiatorer

Forsikringen dækker ikke

- frostsprængning i lokaler der ikke er tilstrækkeligt opvarmet, med mindre skaden skyldes et tilfældigt svigt i varmeforsyningen.
  …
- frostskade på udendørs vandhaner, springvand, svømmebassiner og dertil hørende installationer."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er anledning til at kritisere, at selskabet har behandlet sagen efter forsikringsbetingelserne AH-01.

På det foreliggende grundlag finder nævnet at måtte lægge til grund, at det loftrum, hvori udluftningshanen/-ventilen er placeret, ikke kan anses for at være et lokale i forsikringsbetingelsernes forstand, jf. bl.a. nævnets kendelse i sag nr. 67.151.

Da det endvidere er nævnets opfattelse, at en vandhane som den omhandlede ikke kan karakteriseres som en udendørs vandhane, har selskabet således ikke været berettiget til at afvise forsikringsdækning som sket.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Selskabet, Forsikrings-Aktieselskabet Alka, skal anerkende, at det ikke har været berettiget til at afvise den anmeldte skade med de anførte begrundelser, og selskabet skal på den baggrund genoptage behandlingen af sagen.

Poul Sørensen